

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон,
с. 2005, №7, мод. 402; с. 2007, №7, мод. 660; с. 2008, №10, мод. 800; с. 2011, №12, мод. 837; с. 2014, №3, мод.
148; Қонунҳои ҚТ аз 24.02.2017 с., №1385; аз 24.02.2017 с., №1386)

Ҳамин Қонун ба ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, манфиатҳои ҷамъият, таъмини амнияти миллӣ, фаъолияти мӯътадили мақомоти ҳокимияти давлатӣ, покгинатӣ ва беғаразӣ дар хизмати давлатӣ равона гардида, асосҳои ташкилию ҳуқуқии пешгирӣ, ошкоркунӣ, кушодан ва барҳам додани оқибатҳои ҳуқуқвайронкунонии ба коррупсия алоқаманд ва ба ҷавобгарӣ кашидани шахсро муқаррар карда, навъҳои ҳуқуқвайронкунонии ба коррупсия алоқаманд ва чораҳои ҷавобгариро барои онҳо муайян менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1 . Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

– **коррупсия** – кирдоре (ҳаракат ё беҳаракатие), ки шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробаркардашуда бо истифода аз мақоми худ ва имкониятҳои он барои ба манфиати худ ё шахсони дигар гайриқонунӣ ба даст овардани неъматҳои моддию гайримоддӣ, бартарият ва имтиёзҳои дигар содир менамоянд, инчунин ба ин шахсон ваъда додан, таклиф ё пешкаш намудани ин гуна неъмату бартарият ва имтиёзҳои дигар бо мақсади моилкунӣ ё қадр кардани онҳо барои содир намудани чунин кирдорҳо (ҳаракат ё беҳаракатӣ) ба манфиати шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- **муқовимат ба коррупсия** – фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти ҳудидоракунии шахрак ва деҳот, ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, ташкилотҳо, новобаста аз шакли моликият, дар доираи ваколатҳо ва вазифаҳои худ, инчунин шахсони воқеӣ дар самти неигирии коррупсия, аз ҷумла оид ба ошкор ва бартарафсозии омилҳои бавуҷудоварандаи коррупсия (неигирии коррупсия), дар самти ошкор кардан, кушодан, рафъ намудан ва тафтиши ҳуқуқвайронкунонии коррупсионӣ (мубориза бо коррупсия), оид ба кам ва бартараф намудани оқибатҳои ҳуқуқвайронкунонии коррупсионӣ, дар самти мусоидат дар неигирӣ, ошкор кардан, кушодан, рафъ намудан ва тафтиши ҳуқуқвайронкунонии коррупсионӣ; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

– **истифодаи мақом ё имкониятҳои он** – истифодаи якдафъагӣ, такрорӣ ё мунтазами ваколатҳои хизматӣ ва суиистифодаи мансаб, инчунин барқарор намудани алоқаҳои устувори як ё якчанд шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё ба онҳо баробар кардашуда бо шахсон ё гурӯҳҳои алоҳида бо мақсадҳои дар сархати якуми ҳамин модда номбаршуда, ки ба манфиатҳои давлат ва ҷамъият таҳдид мекунад; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

– **ҳуқуқвайронкунонии бо коррупсия алоқаманд** – ҳуқуқвайронкунонии бо ҳамин Қонун ва дигар қонунҳои пешбинӣшудае, ки барои коррупсия шароит ба вуҷуд меоваранд, ҳуқуқвайронкунонии маъмурии бо коррупсия алоқаманд, ҳамчунин ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидоштае мебошанд, ки боиси ҷавобгарии бо қонун муқарраршудаи интизомӣ, маъмурӣ, ҳуқуқии граждани ва ҷиноӣ мегарданд;

- **субъектҳои ҳуқуқвайронкунонии бо коррупсия алоқаманд** – шахси таъин ё интихобшуда, ки ба таври доимӣ, муваққатӣ ё бо ваколати махсус вазифаи намояндаи ҳокимияти давлатиро амалӣ менамояд, яъне бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои ваколатҳои амрдиҳӣ ба шахсоне мебошад, ки дар тобеияти хизматиш ӯ қарор надоранд, инчунин шахсе, ки вазифаҳои ташкилию амрдиҳӣ, маъмурию хоҷагидориро дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ, муассисаҳои давлатӣ, мақомоти ҳудидоракунии шахрак ва деҳот, ҳамчунин дар субъектҳои хоҷагидори давлатӣ ва дигар субъектҳои хоҷагидор, ки дар онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад, ба таври музднок ё бемузд иҷро менамояд; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

(сархати 6 хориъ карда шуд бо ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

- шахсони ба субъектҳои ҳуқуқвайронкуниҳои бо коррупсия алоқаманд баробаркардашуда – шахсони мансабдори давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, ки бо мақомоти давлатӣ, шахсони мансабдор, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муносибат доранд; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

- вазифаҳои давлатӣ – вазифаҳои, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро ба ваколатҳои давлат, мақомоти он ва шахсоне, ки мансабҳои давлатиро ишғол менамоянд, мансуб донистаанд; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- ҳешовандони наздик – зан (шавҳар), фарзандон, падару модар, бародарон, хоҳарон, инчунин падару модар, бародарон, хоҳарон ва фарзандони зан (шавҳар), қудоҳо, келинҳо, домодҳо, қиянҳо, ҳамчунин дигар шахсоне, ки бо шахси ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахси ба он баробар кардашуда якҷоя зиндагӣ карда, хоҷагии умумӣ мебаранд. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772; ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мубориза бар зидди коррупсия

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мубориза бар зидди коррупсия ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз ҳамин Қонун, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

Моддаи 3. Доираи амали Қонуни мазкур

1. Қонуни мазкур дар тамоми *њудуди* Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати ҳамаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ амал мекунад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

2. Қонуни мазкур берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шахсони ҳуқуқие, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон сабти ном гардидаанд, амал мекунад, агар дар санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, тартиби дигаре пешбинӣ нашуда бошад.

3. Ҳамин Қонун нисбати шахсони мансабдори давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд, ё бо шахсони мансабдор, мақомоти давлатӣ, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муносибат доранд, амал мекунад.

4. Мамониатҳои дохил шудан ба хизмати давлатӣ, маҳдудиятҳо, ўҳдадориҳо, инчунин ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии бо ин Қонун барои шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор пешбинишуда дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи ҳамин Қонун ба шахсоне, ки ба онҳо баробар карда шудаанд, татбиқ мегарданд.

5. Муқаррароти Қонуни мазкур оид ба манъи хизмати якҷояи ҳешовандони наздики *дар сархати чоруми қисми якуми моддаи 9, маҳдудиятҳои дар сархатҳои якум, дуюм, сеюм, шашум, њафтум ва нуњуми қисми 1 моддаи 10, ҳуқуқвайронкуниҳои дар сархатҳои панљум, шашум ва нуњуми қисми 1 моддаи 11, сархатҳои њафтум, дувоздањум ва чордањуми қисми 1 моддаи 12* ҳамин Қонун пешбинишуда нисбати шахсони мансабдори ташкилотҳои ба моликияти инфиродӣ ва оилавии шахрвандон таъсисгардида татбиқ намегарданд. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

6. Нисбати шахсони мансабдори ташкилотҳои соҳаи кооператсияи матлубот, иттиҳодияҳо (ассотсиатсияҳо), корхонаҳои иҷоравӣ, кооперативҳои истеҳсоли, хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), ширкату ҷамъиятҳои хоҷагидорӣ, фондҳо, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, дигар ташкилотҳои ба моликияти дастаҷамъии ғайриоилавӣ асосёфта, ки дар онҳо роҳбари ташкилот молик, муассис ё сармоягузори асосӣ намебошад. *Қонуни мазкур ба истиснои муқаррароти сархатҳои якум, дуюм ва сеюми қисми 1 моддаи 10* татбиқ мегардад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

Моддаи 4 . Принципҳои асосии мубориза бар зидди коррупсия

Мубориза бар зидди коррупсия, бо ба вучуд овардани шароити покнатӣ барои шахсоне, ки дар *сархати чоруми* моддаи 1 ҳамин Қонун номбар шудаанд, дар асоси принципҳои зерин ба амал бароварда мешавад: (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- *этироф, риоя ва ҳимояи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шахрванд*; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- *баробарии ҳама дар назди қонун ва суд*; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- танзими дақиқи ҳуқуқии фаъолияти субъектҳои ҳуқуқвайронкунии бо коррупсия алоқаманд, қонуният, *шаффофият* ва ошкорбаёнӣ дар фаъолияти онҳо ва назорати давлативу ҷамъиятӣ аз болои ин

субъектҳо; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- такмили сохтори дастгоҳи давлатӣ ва тартиби ҳалли масъалаҳо, ки ба ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дахл доранд;

- эътирофи раво будани маҳдудкунии ҳуқуқ ва озодиҳои шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, инчунин шахсони ба онҳо баробар кардашуда мутобиқи моддаи 14 Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон; (ҚЧТ аз 24.02.17 с., №1385)

- *ногузир будани ҷавобгарӣ барои содир намудани ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд*; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- *манъ будани иҷрои вазифаҳои давлатӣ дар ҳолати бархӯрди манфиатҳои шахсӣ ва давлатӣ*; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- *роҳ надодан ба ҳешутаборчигӣ, маҳалгароӣ ва пуштибонӣ ҳамчун зуҳуроти кирдорҳои коррупсионӣ*; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- барқарор намудани ҳуқуқу манфиатҳои қонунии шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, пешгирӣ намудан ва барҳам додани оқибатҳои зарарноки ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд;

- аз тарафи давлат муҳофизат намудани ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробар кардашуда, муқаррар намудани музди меҳнат ва имтиёзҳо, ки ба онҳо ва аҳли оилашон сатҳи муносиби зиндагиро таъмин мекунад;

- *манъи вогузор намудани ваколатҳо оид ба танзими давлатӣ ва назорати фаъолияти соҳибкорӣ ба зиммаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки чунин фаъолиятро амалӣ менамоянд*; (ҚЧТ аз 24.02.17 с., №1385)

- пешбурди фаъолияти оперативӣ-чустуҷӯӣ бо мақсади пешгирӣ, ошкор кардан, кушодан ва рафъ намудани ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта, ошкор ва муайян намудани шахсони онҳоро тайёркунанда, тайёркарда, содиркунанда ё содиркарда, инчунин татбиқи тадбирҳои махсуси назорати молиявӣ; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- *таъмини амнияти шахсӣ ва қафолати ҳуқуқии шахсоне, ки ба мубориза бар зидди ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд мусоидат менамоянд*; (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

- *ҳамкориҳои давлат бо ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ ва шахсони воқеӣ*. (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

Моддаи 5. Мақомоти мубориза бар зидди коррупсия

1. Мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, *мақомоти* прокуратура, қорҳои дохилӣ, амнияти миллӣ, идоракунии ҳарбӣ, назорати маводи нашъаовар, андоз ва гумрук дар доираи салоҳияти худ бар зидди коррупсия мубориза мекунанд. (ҚЧТ аз 24.02.17 с., №1385)

2. Ҷамоаҳои фаъолияти мақомоти мубориза бар зидди коррупсия, пешбурди қори таҳлилӣ ба зиммаи мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия ва мониторинги омории вазъи мубориза бар зидди коррупсия ба зиммаи мақомоти прокуратура гузошта мешавад.

3. Иҷрои талаботи моддаҳои 7, 8, 9, 10, 16 ва татбиқи ҷавобгарии интизомии дар моддаи 11 Қонуни мазкур муқарраршударо роҳбарони ҳама мақомоти ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ташкилотҳои давлатӣ ва дар ҳолатҳои пешбиникардаи ҳамин Қонун роҳбарони ташкилотҳои ғайридавлатӣ дар доираи ваколатҳои ба онҳо додашуда таъмин менамоянд. (ҚЧТ аз 26.12.11с., №772)

4. Мубориза бар зидди коррупсия бо иштироки васеи аҳоли, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва воситаҳои ахбори омма ба амал бароварда мешавад.

Моддаи 5¹. Субъектҳои муқовимат ба коррупсия

1. Вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, дигар мақомоти давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, субъектҳои хоҷагидори давлатӣ, субъектҳои хоҷагидоре, ки на кам аз нисфи моликияти онҳоро ҳиссаи давлат ташкил медиҳад, инчунин ташкилотҳои ғайритиҷоратӣ, аз ҷумла иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ҳизбҳои сиёсӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ, ки дар *њудуди* Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият мекунанд, субъектҳои муқовимат ба коррупсия мебошанд. (ҚЧТ аз 24.02.17 с., №1385)

2. Барои иҷрои вазифаҳои муқовимат ба коррупсия роҳбарони субъектони муқовимат ба коррупсия масъул мебошанд.

3. Талабот, мамониат, маҳдудият ва ўҳдадорихоии иловагӣ оид ба пешгирии омилҳои бавучудоварандаи коррупсия, ки бо Қонуни мазкур муқаррар шудаанд, нисбати шахсони мансабдори субъектҳои хоҷагидори

давлатӣ ва субъектҳои хоҷагидоре, ки на кам аз нисфи моликияти онҳоро ҳиссаи давлат ташкил медиҳад, татбиқ карда мешаванд. (КЉТ аз 14.03.14с., №1073)

Моддаи 5². Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми умумимиллии машваратӣ, мутобиқсозандаи фаъолияти мақомоти давлатӣ ва ҷалби ҷомеаи шаҳрвандӣ ҷиҳати амалигардонии чораҳои пешгирӣ ва муқовимат ба коррупсия буда, аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсис дода мешавад ва ба ӯ ҳисоботдиҳанда мебошад.

2. Ҳайат ва Низомномаи Шӯрои миллии муқовимат ба коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян ва тасдиқ карда мешавад.

(КЉТ аз 14.03.14с., №1073)

Моддаи 6. Кафолати дахлнопазирии шахсоне, ки ба мубориза бар зидди коррупсия мусоидат менамоянд

1. Шахсе, ки дар бораи ҳодисаҳои ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд хабар додааст ё ба тариқи дигар ба муборизаи зидди коррупсия мусоидат намудааст, таҳти Ҳимояи давлат қарор дорад.

2. Иттилоот дар бораи шахсе, ки ба муборизаи зидди коррупсия мусоидат намудааст, сирри давлатӣ мебошад ва фақат бо дархости мақомоте, ки дар қисми 1 моддаи 5 ҳамин Қонун зикр шудаанд, ё суд бо тартиби муқаррарнамудаи қонун танҳо бо ризоияти онҳо пешниҳод карда мешавад. Ошкор намудани ин сир боиси ҷавобгарии бо қонун пешбинишуда мегардад.

3. Дар ҳолати зарурӣ мақомоте, ки бар зидди коррупсия мубориза мебаранд, амнияти шахсии онҳоеро, ки ба муборизаи зидди коррупсия мусоидат мекунанд, таъмин менамоянд.

4. Муқаррароти ин модда ба шахсоне, ки дидаю доништа хабари бардурӯғ расонидаанд ва мутобиқи қонун барои он бояд ба ҷавобгарӣ кашида шаванд, татбиқ намегардад.

Моддаи 6¹. Ҳамкории байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мубориза бар зидди коррупсия

Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон дар соҳаи мубориза бар зидди коррупсия дар асоси принципҳои ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқӣ бо мақсадҳои пешгирии коррупсия ва мубориза бо он ҳамкорию бо давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ амалӣ менамояд.

(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

БОБИ 2. ПЕШГИРӢ НАМУДАНИ КОРРУПСИЯ

Моддаи 7. Талаботи махсус нисбати довталабони вазифаҳои давлатӣ ва шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор

1. Бо мақсади роҳ надодан ба суиистифодаи вазъи ҳуқуқӣ ё нуфузи он ба манфиатҳои шахсӣ, гурӯҳӣ ва дигар манфиатҳои ғайрихизматӣ бо Қонуни мазкур ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати довталабони мансабҳои давлатӣ, шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор, инчунин шахсони ба онҳо баробар кардашуда, маҳдудият ва ўҳдадорихо махсус муқаррар карда мешаванд.

2. Таъин намудан ба (ишғоли) мансаб ба сифати шахси ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробар кардашуда маънои ихтиёран ба зимма гирифтани ин ўҳдадорӣ ва маҳдудиятҳоро дорад.

3. Маҳдудият ва ўҳдадорихо нисбати шаҳрвандоне, ки ба сифати номзад ба мансабҳои давлатии интихобӣ ба қайд гирифта шудаанд, бо қонунҳо дар бораи интихобот ва дигар санадҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

Моддаи 8. Чораҳои назорати молиявӣ

1. Довталабони мансабҳои давлатӣ дар мавриди таъин (интихоб) ба мансаб ва шахсони ба иҷрои

вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ҳар сол ба мақомоти андозии ҷои истиқоматашон бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи даромадҳои эълония пешниҳод менамоянд.

2. Мақоми давлатие, ки ҳуқуқи ба вазифаи давлатӣ таъин (интихоб) ва аз он озод намуданро дорад, ҳуқуқ дорад дар мавриди ба мансаб таъин (интихоб) намудани шахсон ва аз шахсони мансабҳои давлатиро ишғолкунанда сола як маротиба маълумоти зеринро талаб намояд:

- дар бораи даромадҳои аз тамоми манбаъҳо гирифтаи онҳо;

- **молу мулки** ғайриманқул ва манқули арзишашон дар алоҳидагӣ зиёда аз ду ҳазор нишондиҳанда барои ҳисобҳо, аз ҷумла молу мулки берун аз **њудуди** Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъбуда ё муваққатан дар ихтиёри шахси дигар буда бо нишон додани арзиш ва суроғаи он; (**ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385**)

- дар бораи пасандозҳои бонкӣ, аз ҷумла дар бонкҳои хориҷӣ дошташон ва коғазҳои қиматноке, ки шахсан ё ҳамроҳи дигарон ихтиёрдорӣ мекунанд;

- дар бораи иштироки бевосита ё бавосита ба сифати саҳмгӯзор ё иштирокчии ширкату ҷамъиятҳо, хоҷагиҳои деҳқонӣ (фермерӣ), дигар субъектҳои хоҷагидор ва фондҳо бо нишон додани шакли иштирок ва фоизи моликият дар онҳо;

- дар бораи қарзҳои ҳаҷмашон бештар аз 500 нишондиҳанда барои ҳисобҳо ва дигар ўҳдадориҳои молиявӣ, аз ҷумла дар хориҷа;

- маълумот оид ба **молу мулки** аъзои оила.

3. Пешниҳод накардан ё пешниҳод кардани маълумоти нопурра ва носоҳеҳе, ки дар қисми 2 ҳамин модда пешбинӣ гардидаанд, агар дар ин қирдор таркиби ҷиноят ҷой надошта бошад, барои рад кардани ба мансаб таъин (интихоб) намудан ё аз мансаб озод намудан асос мегарданд.

4. Маълумоти пешниҳодшуда ба истисноии ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори ошкор карда намешавад.

Моддаи 9. Мамониатҳои барои таъин (интихоб) намудан ба мансабҳои давлатӣ ва мансабҳои ба онҳо баробар кардашуда

1. Шахс дар чунин мавридҳо наметавонад ба мансабҳои давлатӣ ё мансабҳои ба онҳо баробар кардашуда таъин (интихоб) шавад ё дар чунин вазифаҳо бошад:

- мавҷудияти доғи судӣ барои ҷинояти барқасдона содир намуда, агар ин доғи судиаш аз байн нарафта ё аз рӯи тартиби муқарраркардаи қонун бардошта нашуда бошад;

- **этибори қонунӣ пайдо кардани ҳалномаи суд дар бораи маҳдуд намудани қобилияти амал ё ғайри қобили амал эътироф намудани шахс;** (**ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385**)

- надоштани таҳсилот, ихтисос ё собиқаи кории дахлдоре, ки мавҷудияти онҳо мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои вазифаи мазкур ҳатмӣ мебошанд;

- бевосита дар итоат, таҳти назорат ё ҳисоботдиҳанда будани мансаби ишғолшаванда ё ишғолнамудаи ў ба мансабҳое, ки онро ҳешовандони наздики ў ишғол кардаанд;

- дар сурати шаҳрвандии давлати хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд будан, ба истисноии ҳолатҳое, ки агар роҳ додани чунин шахсон ба хизмати давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардида бошанд;

- дар дигар мавридҳое, ки бо қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар гардидаанд.

2. Дар сурати риоя накардани мамониатҳои дар қисми 1 ҳамин модда пешбинишуда қарори ба мансаб таъин (интихоб) шудани шахс бо эътироз ё пешниҳоди прокурор, **пешниҳоди мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон** ё бо ташаббуси ҳуди мақоми қарорро қабулкарда ё мақоми болоӣ бекор карда мешавад. (**ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386**)

3. Ҳангоми ба миён омадани мамониатҳои номбурда дар давоми иҷрои мансаби давлатӣ ё мансаби ба он баробар кардашуда бо пешниҳоди ҳамин мақомот дар мўҳлати на дертар аз се моҳ қорманда ба мансаби дигари мувофиқ гузаронида мешавад.

4. Дар ҳолати мавҷуд набудани имконияти ба дигар мансаб гузаронидани қорманда ё аз гузаштан ба мансаби дигар норозӣ будани ў ё ба миён омадани дигар мамониати хизмати давлатиро истисноикунанда қорманда аз мансаб озод карда мешавад.

Моддаи 10. Маҳдудиятҳои вобаста ба иҷрои мансаби давлатӣ ва мансаби ба он баробар кардашуда

1. Ба шахси ба иҷрои мансаби давлатӣ ваколатдор ва мансаби ба он баробар кардашуда манъ аст:

- **ба фаъолияти мақомоти дигари давлатӣ, ки ба доираи ваколатҳои мансабиаш дохил нест, даҳолат**

намојад; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- ба кори дигари муздноқ дар асоси шароити ишғолкунии мансаби штатӣ, ғайр аз фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ машғул шавад;

- аз рӯи масъалаҳои вобаста ба фаъолияти мақоми давлатие, ки дар он ҷо хизмат мекунад ё бевосита тобеъ ё бевосита таҳти назорати он мақом қарор дорад, вакили шахсони сеюм бошад;

- *шахсан ё ба воситаи шахсони боэътимод ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул шавад. Шахси ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ӯҳдадор аст, ки дар мӯҳлати на дертар аз понздаҳ рӯзи баъди ба хизмати давлатӣ дохил шудан ҳиссаи дар сармояи оинномавии (шариконаи) ташкилотҳои тижоратӣ доштаашро ба шахси дигар бо ҳуқуқи идораи ба боварӣ асосёфта диҳад; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)*

- *дар бонқҳои хориҷие, ки берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият доранд, суратҳисобҳо кушояд ва пасандозҳо дошта бошад; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)*

- воситаҳои молиявӣ, моддию техникаӣ, нақлиётӣ, дигар захираҳои давлатӣ ё коллективӣ ва ахбороти хизматиро ба мақсадҳои ғайрихизматӣ истифода намојад;

- *аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ вобаста ба иҷрои ваколатҳои, аз ҷумла барои хизмате, ки ҳангоми иҷрои ваколати (ҳуқуқи ӯҳдадорихояи) анҷом додааст ё ба манфиати шахси дигар анҷом на додааст, мукофот (қарз, мукофоти пулӣ ва мукофоти дигар, хизматрасонӣ, пардохти вақтхушӣ, истироҳат, хароҷоти нақлиёт) гирад, ба шахсони мансабдори болоӣ тӯҳфа диҳад ё хизмат расонад. Тӯҳфаҳои ҳангоми баргузориҳои чорабиниҳои протоколӣ, сафарҳои хизматӣ ва чорабиниҳои дигари расмӣ гирифташударо ҳамаҷун молу мулкӣ давлатӣ бояд бо санади дахлдор ба мақомоте, ки дар он фаъолият менамојад, супорад, ба истиснои армуғон ва тӯҳфаҳои дигари рамзӣ, ки арзиши умумии онҳо дар давоми сол аз 100 (сад) нишондиҳанда барои ҳисобҳо зиёд набошад; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)*

- аз ҳисоби шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ хориҷӣ ба саёҳат ва сафарҳои дохилиҷумҳуриявӣ ва хориҷии муолиҷавӣ - табобатӣ, саёҳатӣ ва дигар сафарҳо равад, ба истиснои сафарҳо бо даъвати ҳешовандони наздик ва аз ҳисоби онҳо ва сафарҳо дар асоси санадҳои ҳуқуқӣ байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё бо мувофиқаи байни мақомоти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақомоти давлатии кишварҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, ки аз ҳисоби мақомоти давлатии дахлдор ё ташкилотҳои байналмилалӣ сурат мегиранд;

- супоришу дастурҳои хизбҳои сиёсӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, ташкилотҳои динӣ ва субъектҳои хоҷагидорро, ки ба хизмати мақомоти давлатӣ дахл доранд, ба ҷо оварад ё мақоми хизмати худро ба манфиати онҳо истифода барад;

- бар хилофи манфиати кор бюрократизм, идорабозӣ ва маҳалгароӣ зоҳир намојад, нисбати ягон ташкилот, мақомот, иттиҳодияҳои шаҳравандон ё шахси мушаххас бадҳо ё хайрҳо бошад;

- барои дар матбуот, радио ва телевизион интишор ва паҳн гардидани мақолаю баромадҳои дар чорабиниҳои расмӣ ба сифати хизматчи давлатӣ баёнкарда, ки таҳияи онҳо ба ӯҳдадории хизматиаш дохил мешавад, ҳақи қалам гирад.

2. Иҷро накардани маҳдудиятҳои номбурда барои ба ҷавобгарӣ кашидани шахс мутобиқи боби 3 ҳамин Қонун асос мегардад.

БОБИ 3.

ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА КОРРУПСИЯ АЛОҚАМАНД ВА ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ОНҲО

Моддаи 11. Ҳуқуқвайронкуниҳое, ки барои коррупсия шароит ба вуҷуд меоваранд ва ҷавобгарӣ барои онҳо

1. Кирдорҳои зерини шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробар кардашуда ҳуқуқвайронкунии барои коррупсия шароит бавуҷудоваранда ҳисобида мешаванд:

- истифодаи мақоми худ дар ҳалли масъалаҳое, ки ба манфиатҳои шахсӣ, ҳешовандони наздик ё шахсони сеюм дахл доранд;

- монеъ шудан ё ғайриқонунӣ даҳолат кардан ба иҷрои фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва назоратӣ дар *ӯдуди* муайян, ё нисбати объектҳо ва ё шахсони мушаххас; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- иштирок ба сифати намојандаи манфиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ аз рӯи корҳои мақоме, ки ин шахс дар он ҷо кор мекунад ё зердасти вай мебошанд ё фаъолияти онҳоро назорат мекунад, *аз ҷумла иштирок ба сифати ҳимоятгари ҷамъиятӣ ё намојанда (ба истиснои ҳолатҳои намојандагии қонунӣ) аз рӯи парвандаҳои гражданий, иқтисодӣ, оилавӣ, ҷиноятӣ ё парванда оид ба ҳуқуқвайронкунии маъмурий; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)*

- иштирок дар қиморбозиҳои пулӣ ё қиморбозиҳои дигари характери *молумулкӣ* дошта бо шахсони мансабдори болоӣ ё тобеъ ва ё аз ягон ҷиҳати корӣ ё хизматӣ ба онҳо тобеъ; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- машғул шудан ба фаъолияти соҳибкорӣ, *иштирок дар идораи фаъолияти ҷамъияти хоҷагидор ё дигар ташиклоти тиҷоратӣ, аз ҷумла дар ҳайати мақомоти идоракунӣ ташиклоти тиҷоратӣ, ки узвият дар онҳо бе изҳори иродаи махсуси фардӣ гайриимкон аст, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;* (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- *узвият дар мақомоти идоракунӣ, шӯроҳои нозирон ё парасторон, мақомоти дигари ташиклотҳои гайритиҷоратии хориҷӣ ва воҳидҳои сохтории дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалкунандаи онҳо, агар қонунгузорӣ ё шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошанд;* (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

- пешбарӣ ва (ё) таъин намудан ба мансаб ба сифати шахси ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробар кардашуда, дар сурати мавҷуд будани мамониатҳо барои ишғол намудани чунин мансаб, ки дар моддаи 9 Қонуни мазкур пешбинӣ шудаанд, ё дидаву доништа риоя накардани маҳдудиятҳои муқарраркардаи ҳамин Қонун дар мавриди хизмати якҷояи хешовандони наздик, дидаву доништа, ғайриқонунӣ аз мансаб озод намудан ё ба мансаби дигар гузаронидани кормандон;

- пешниҳоди бартариятҳои бо қонун пешбининагардида (протексионизм) зимни таъин ва (ё) пешбарӣ ба хизмати давлатӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва фаъолияти дигари ба онҳо монанд;

- вайрон кардани тартиби бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршудаи баррасии муроҷиатҳои шаҳрвандон, ба назар нагирифтани бартарият, имтиёзҳо ва навбати бо қонунгузорӣ ё санадҳои дигари меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршуда ё аз ҳолатҳои мушаххас бармеомада дар мавриди ҳалли онҳо;

- *ғайриқонунӣ аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ талаб намудани иҷрои шартҳои иловагӣ, пешниҳоди ҳуҷҷатҳо ва талаботи дигари бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбининагардида, ба вуҷуд овардани дигар монеаҳои сунъӣ ва ғайриқонунӣ зимни таъин (интиҳоб) намудан ва (ё) пешбарӣ намудан ба мансабҳои давлатии хизмати давлатӣ, ҷобачогузорӣ, қойивазкунӣ, таҳсил, фаъолияти илмӣ ва дар мавриди амалӣ намудани дигар ҳуқуқу ӯҳдадориҳо ва вазифаҳои хизматчи давлатӣ;* (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- *ҳангоми амалӣ намудани фаъолият ва ҳуқуқу ӯҳдадориҳои мансабӣ аз рӯи гараз ва манфиати шахсӣ қабул намудани қарорҳо ва дигар санадҳои ғайриқонунӣ, содир намудани амалҳои ғайриқонунӣ, аз ҷумла оиди ба кор қабул намудан ва аз кор озод намудани шахс ва дигар амалҳои, ки ҳуқуқу манфиатҳои дигар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро поймол мекунанд ва ба онҳо зарар мерасонанд;* (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- пешниҳод намудани (гузашт кардани) ваколатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти соҳибкорӣ ва назорати фаъолияти соҳибкорӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқие, ки ба чунин фаъолият машғуланд.

2. Аз ҷониби шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробар кардашуда содир намудани яке аз ҳуқуқвайронкуноҳои дар қисми 1 моддаи мазкур нишон додашуда, агар он таркиби ҷиноятро надошта бошад, боиси ҷазои интизомӣ дар шакли сарзаниш, танбех, *танбеҳи қатъӣ* ё озод намудан аз мансаб мегардад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

3. Содир кардани ду ва зиёда ҳуқуқвайронкунии дар боло зикргардида ё такроран дар давоми сол баъди татбиқи ҷазои интизомӣ содир намудани чунин ҳуқуқвайронкунӣ *асос барои* озод намудан аз мансаб мегардад. (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

Моддаи 12. Ҳуқуқвайронкуноҳои маъмурии ба коррупсия алоқаманд

1. Кирдорҳои зерини шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва шахсони ба онҳо баробар кардашуда, агар дар онҳо таркиби ҷиноят мавҷуд набошад, ҳуқуқвайронкунии маъмурии ба коррупсия алоқаманд ҳисобида мешаванд:

- барои фаъолияти худ аз мақомоти давлатӣ, ташкилотҳои, ки шахси мазкур дар онҳо вазифаҳои дахлдорро иҷро намекунад, инчунин аз ташкилотҳои ғайридавлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва шахсони воқеӣ дар шакли пул, хизматрасонӣ ва дигар шаклҳои гирифтани ҳар навъ подоши иловагӣ, агар бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳолатҳои дигаре пешбинӣ нашуда бошанд;

- қабул кардани тўҳфа ва дигар хизматрасониҳо вобаста ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ё ба онҳо баробар кардашуда аз шахсони аз рӯи вазифа тобегӣ (ба истиснои армуғонҳои рамзӣ ва нишони эҳтиром ҳангоми чорабиниҳои расмӣ ва маросимҳои дигар, ки арзиши умумиашон дар як сол аз 100 нишондиханда барои ҳисобҳо зиёд нест), инчунин пешниҳод намудани ин гуна тўҳфаву хизматрасониҳо ба шахси *мансабдори болоӣ;* (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- истифодаи бартариятҳои бо қонун пешбининагардида дар гирифтани баргардонидани кредит ва қарзи бонкӣ ва дигар ташкилотҳо, харидани коғазҳои қиматнок, *молу мулки ғайриманқул, дигар молу мулк, пардохти андозҳои давлатӣ* ва иҷрои дигар ӯҳдадориҳо; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- додани бартарият ва имтиёзҳои ғайриқонунӣ ё беасос ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар мавриди таҳия

ва қабули қарорҳо, ҷойгир кардани фармоишҳои давлатӣ, дигар фармоишҳои аз ҳисоби бучети давлатӣ ва ё ташкилотҳои новобаста аз шакли моликият маблағгузоришаванда, тақсимоли воситаҳои молиявӣ моддӣ, захираҳои энергетикӣ ва табиӣ, пардохти андозҳо ва баргардонидани қарзҳо ва иҷрои дигар ӯҳдадорҳои молиявӣ моддӣ;

- бе қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳуқуқи моликият ё ба истифодаи муваққатӣ ба ташкилотҳои ғайридавлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ё шахсонӣ воқеӣ роғон додани захираҳои молиявӣ ва моддӣ ба фондҳои давлатӣ, субъектҳои давлатии хоҷагидор ва дигар субъектҳои хоҷагидор тааллуқдоштае, ки дар моликияти онҳо ҳиссаи давлат на кам аз нисфро ташкил медиҳад;

- бо мақсадҳои шахсӣ, гурӯҳӣ ва мақсадҳои дигари ғайрихизматӣ истифода намудани биноҳо, воситаҳои нақлиёт ва алоқа, воситаҳои электронӣ, маблағҳо ва *молу мулк*и дигари давлатӣ, ки барои адои вазифаҳои давлатӣ вобаста карда шудаанд, агар он бо қонунҳои пешбинӣ нагардида бошад, ба манфиатҳои давлат зарар расонад; **(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)**

- таъсис додан (ташкил кардан) ё аз ҳисоби бучети давлатӣ ва ташкилотҳои давлатӣ маблағгузорӣ намудани ташкилотҳои тижоратӣ, ки ба муассис (бучети давлатӣ, ташкилотҳои мазкур) ҳисса ҷудо намекунад;

- восита ва захираҳои молиявӣ моддӣ давлатиро ба фондҳои интихоботии номзадҳои ҷудогона **ва хизматҳои сиёсӣ** гузаронидан;

- беасос иҷро накардани дархост, пешниҳод, амр, дастур, қарор ва дигар санадҳои дар доираи ваколаташон қабулнамудаи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, *назоратӣ ва суд*; **(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)**

- ба манфиатҳои шахсӣ ё гурӯҳӣ истифода намудани маълумоте, ки ҳангоми иҷрои вазифаҳои давлатӣ ба даст омада, паҳнкунии он манъ карда шудааст;

- *ғайриқонунӣ даҳлат кардан ба фаъолияти субъектҳои хоҷагидор, риоя накардани мустақилият ва ҳуқуқи манфиатҳои онҳо*, ғайриқонунӣ барҳам додан ё азнавташкилдихии онҳо, даҳлат ба таъин (интихоб) ба мансаб ва аз мансаб озод намудани роҳбарон ва кормандони субъектҳои хоҷагидори ғайридавлатӣ, маҳдуд намудани рақобат дар бозори мол (иҷрои қор ва хизматрасонӣ); **(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)**

- *ғайриқонунӣ аз ҳисоб баровардан*, вайрон кардани тартиби нархгузорӣ ва ба фурӯш баровардани *молу мулк*, гузаронидани музоада ва тендерҳо оид ба хусусигардонии *молу мулк*и давлатӣ ва хариди давлатии мол (иҷрои қор ва хизматрасонӣ), ки ба манфиатҳои давлат, шахсонӣ воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарар расонидааст, инчунин аз тарафи роҳбарони ташкилотҳои давлатӣ худсарона ба иҷора додан ё фурӯштани амволи давлатӣ, ***беасос вайрон намудани молу мулк***и ***ғайриманқули давлатӣ***; **(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772; ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)**

- ғайриқонунӣ ё бо шартҳои ба манфиатҳои давлат ва ташкилотҳо ошкоро номувофиқ ба истифода, киро ё иҷора додани воситаҳои асосӣ, замин ва дигар сарватҳои моддию табиӣ ба шахсонӣ воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ғайриқонунӣ рад намудани додан ё кашида гирифтани онҳо;

- пинҳон намудан аз баҳисобгирӣ, ба расмият надаровардани ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии ошкоршуда, ғайриқонунӣ аз ҷавобгарии маъмури озод намудан ё доир ба ин ҳуқуқвайронкуниҳо қабул намудани қарорҳои ошкоро ба вазнинии кирдор номувофиқ, инчунин надидани чораҳои барқароркунии зарари бо ҳуқуқвайронкуниҳои маъмури расонидашуда;

- тартиб додан, ба расмият даровардан, тасдиқ намудан ё ба қайд гирифтани санадҳо, аҳдҳо ва *шартномаҳо* эълomiaҳо, ҳуҷжатҳои ибтидоии муҳосибавӣ оид ба хариду фурӯш, ***њадя*** кардан, иваз намудан, гарав, молтаъминкунӣ, киро, иҷора, хусусигардонӣ, *аз ҳисоб баровардан*, харид намудан ва дигар аҳдҳо оид ба ихтиёрдорӣ, истифода ва интиқоли *молу мулк* (иҷрои қор, хизматрасонӣ), ки дар онҳо нарх, миқдор, ҳаҷм, соли истеҳсол ва дигар нишондиҳандаҳои амвол (мол, иҷрои қор ва хизматрасонӣ) таҳриф карда шуда, ба ин восита ба *манфиатҳои давлат*, шахсонӣ воқеӣ ва ҳуқуқӣ зарар расонида шудааст; **(ҚҶТ аз 26.12.11с., №772; ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)**

- ба шахсонӣ воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар татбиқи ҳуқуқи манфиатҳои қонуниашон ба вучуд овардани монеаҳои сунъӣ, аз онҳо талаб кардани ҳуҷжатҳо ва маълумоте, ки қонунгузорӣ пешниҳодкунии онро аз ҷониби ин шахсон пешбинӣ намекунад, ё рад кардани ба онҳо додани ҷунин санаду маълумот, ки бо санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ пешбинӣ гардидааст, кашол додани пешниҳодкунии маълумот, додани маълумоти нопурра ё таҳрифшуда, беасос кашида гирифтани ба гарав гирифтани ҳуҷжатҳои ба онҳо тааллуқдоштаи тасдиқкунандаи ҳуқуқ;

- ба шахсонӣ ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва ба онҳо баробар кардашуда пешниҳод намудани неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, хизматрасонӣ ва фоида ҷиҳати моилкунии онҳо ба кирдори (ҳаракат ё беҳаракатӣ) дахлдор ба манфиати шахси пешниҳодкунандаи ин неъмату хизматҳо. Шахсоне, ки неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, тўхфа ва хизматрасониро ба шахсонӣ ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ё ба онҳо баробар кардашуда дар натиҷаи тамаъҷўии онҳо пешниҳод намуда, дар ин бора ихтиёрӣ ба мақомоти мубориза бар зидди коррупсия хабар додаанд, ба ҷавобгарӣ кашида намешаванд;

- ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқ пешниҳод накардани хабару маълумоти мавҷуда оид ба ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии ба коррупсия алоқаманд ё ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта;

- ба мақомоти барои баррасӣ ва қабули қарор ваколатдор пешниҳод накардан ё сари вақт пешниҳод накардани санад ва маводи тафтишу санҷиш, ки дар онҳо оид ба ҳуқуқвайронкуниҳои маълумот мавҷуд аст, сарфи назар аз натиҷаҳои он; (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

- иҷро накардани чорабиниҳои барномаҳои давлатии зиддикоррупсионӣ ва нақшаи татбиқи ин барномаҳо; (ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1386)

- саркашии бадқасдонаи шахси ба пешбурди баҳисобгирии муҳосибавӣ ваколатдор ё роҳбари ташкилот аз барасмиятдарории амалиётҳои молиявӣю хоҷагидорӣ, ки қонун пешбинӣ кардааст, ё ба асноду ҳисоботҳои молиявӣ, муҳосибавӣ ва омӯри даровардани маълумотҳои таҳрифшуда оид ба фаъолият ё амалиётҳои молиявӣю хоҷагидорӣ, инчунин нобуд кардани асноди молиявӣ ва дигар асноди баҳисобгирӣ.

2. Содир кардани ҳуқуқвайронкуниҳои *дар қисми 1 моддаи зикршуда* аз ҷониби шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё ба онҳо баробар кардашуда, агар дар кирдорҳои онҳо таркиби ҷиноят мавҷуд набошад, барои кашидан ба ҷавобгариӣ пешбининамудаи *Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон* асос мегарданд. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772; ҚҶТ аз 24.02.17 с., №1385)

3. Содиркунии ду ва зиёда ҳуқуқвайронкунии маъмурии ба коррупсия алоқаманд ё дар давоми сол, баъди додани ҷазои маъмури тақроран содир намудани чунин ҳуқуқвайронкуни, барои дар асоси даъвои прокурор бо қарори суд барҳам додани шахси ҳуқуқӣ ё қатъ намудани фаъолияти соҳибқори инфиродӣ асос мегардад.

4. Ба ҷавобгариӣ маъмури кашидани шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ё шахсони ба онҳо баробар кардашуда барои ҳуқуқвайронкунии маъмурии ба коррупсия алоқаманд онҳоро аз ҷавобгариӣ интизомӣ озод намекунад.

Моддаи 13. Ҷавобгарӣ барои дастаҷамъона қабул кардани қарори дорои хусусияти коррупсионӣ

1. Ҷавобгариӣ бо Қонуни мазкур муқарраршуда барои қабули қарори хусусияти коррупсионидошта, ки аз тарафи мақоми *дастаҷамъӣ* қабул шудааст, дар сурате, ки он бевосита ба манфиати роҳбари ин мақом ё ҳешовандони наздики ӯ ё ба манфиати шахсони сеюм равона шуда, роҳбари мақоми мазкур ба қабули ин қарор фаъолона мусоидат намуда бошад, ё ба қабули он фаъолона мамониат накарда бошад, пурра ба ӯҳдаи роҳбари ин мақом гузошта мешавад. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

2. Дар ташкилотҳое, ки роҳбарии мақоми *дастаҷамъӣ* аз тариқи ҷамъиятӣ, роҳбарии маъмури аз ҷониби мақоми иҷроия пеш бурда мешавад, ҷавобгарӣ барои қабули қарорҳои хусусияти коррупсионидошта аз ҷониби мақоми коллегиялӣ, дар ҳолати ҷой доштани кирдори дар қисми 1 ҳамин модда зикршуда ба ӯҳдаи роҳбари мақоми иҷроия гузошта мешавад. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

Моддаи 14. Ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта ва тартиби баҳисобгирии онҳо

1. Ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта, кирдорҳои дар қисми махсуси Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардидае ҳисоб мешаванд, ки аз тарафи шахсони ба иҷрои вазифаҳои давлатӣ ваколатдор ва ба онҳо баробар кардашуда *бо гараз ё дигар манфиатҳои шахсӣ* ва бо истифодаи мақоми хизматӣ содир шудаанд ё ба ғайриқонунӣ пешниҳод намудани неъматҳои моддиву ғайримоддӣ, бартарият ва имтиёзҳои *дигар* ба онҳо вобастаанд. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

2. Ҷавобгарӣ барои ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта бо Кодекси ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

3. Феҳристи ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта ва тартиби баҳисобгирии омории онҳо бо дастурамале, ки аз тарафи мақомоти ҳамоҳангсоз таҳия ва аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мегардад, муқаррар карда мешавад.

БОБИ 4.

БАРТАРАФ НАМУДАНИ ОҚИБАТҲОИ ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲОИ БА КОРРУПСИЯ АЛОҚАМАНД

Моддаи 15. Ситонидани молу мулкиғайриқонунӣ гирифташуда ё арзиши хизматрасонии ғайриқонунӣ

Молу мулки ва арзиши хизматрасоние, ки дар натиҷаи ҳуқуқвайронкунии ба коррупсия алоқаманд ба

даст оварда шудаанд, бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ғоидаи давлат мусодира карда мешаванд. (ҚҶТ аз 26.12.11с., №772)

Моддаи 16. Беэтибор дониستاني санадҳои ба коррупсия алоқаманд

Санадҳое, ки дар натиҷаи ҳуқуқвайронкуниҳои ба коррупсия алоқаманд қабул гардидаанд, аз тарафи мақомоти ба қабули он ваколатдор ё мақомоти болоӣ бо ташаббуси худ ё бо эътирози прокурор ё аз тарафи суд бо даъвои прокурор ё шахсони манфиатдори воқеӣ ва ҳуқуқӣ беэтибор дониства мешаванд.

**БОБИ 5.
МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ**

Моддаи 17. Дар бораи аз эътибор соқит дониستاني Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия»

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 декабри соли 1999 «Дар бораи мубориза бар зидди коррупсия» (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1999, №12, моддаи 314) аз эътибор соқит дониства шавад.

Моддаи 18. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Э.Раҳмонов

ш. Душанбе, 25 июли соли 2005
№ 100